

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach . . .	2,65 "
Na poczte, już z odnośnikiem . . .	2,80 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na poczte już z odnośnikiem . . .	8,87 "

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonamentowej. — —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 16 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Wtorek: Józefa z Arymateł
Środa: Gabriela

CHOJNICE, środa dnia 18. marca 1931 r.

Słońca wschód 5.48 zachód 17.41
Księżycy wschód 6.03 zachód 16.04

Polączenie stronnictw ludowych faktem dokonany

W wyniku sobotnich obrad rad naczelnych 3 stronnictw ludowych odbyło się w niedzielę zebranie członków tych rad naczelnych

Zebranie zagal poseł Malinowski; poczem wybrano przewodniczącym zebrania posła Witosa, który w towarzystwie pp Malinowskiego i Dąbskiego przewodniczył obradom przez cały dzień — Program zjednoczonego stronnictwa referował poseł Kiernik a statut organizacyjny poseł Wrona. 103 głosami przeciwko 65 postanowiono nazwać nową organizację Stronictwem Ludowym

Dokonano wyboru władz i postanowiono zwołać kongres; którego przewodnictwem obejmie poseł Malinowski — Wybrano 150 członków rady naczelnej — Na prezesa jej powołano posła Witosa na zastępców posłów Tabora i Woźnickiego

Wreszcie wybrano komitet wykonawczy do którego weszli Kiernik, Rataj Gruszka i Michałkiewicz z dawnego Piasta; Bagiński; Putek; Smoła i Woźnicki z dawnego Wyzwolenia; Czerniecki; Waleron; Wrona i Zaleski z dawnego Stronnictwa Chłopskiego. Dokonano też wyboru członków komisji kontrolującej i sądu partyjnego

Przyjęto rezolucję stwierdzającą zjednoczenie stronnictw — Zasady polityczne będą przedstawione w manifestie; który w niedługim czasie będzie uchwalony i ogłoszony — Przyjęto również rezolucję stwierdzającą; że dokonanie reformy rolnej jest koniecznością państwową. Wyrażono hołd więźniom brzeskim; pp Kosmowskiej i Dąbskiemu oraz działaczom aresztowanym podczas wyborów — Resztę spraw powierzono komitetowi wykonawczemu który się dopiero w tych dniach ukonstytuuje

Parowiec amerykański wyleciał w powietrze

Amerykański parowiec tankowy „Wiking“ z załogą 138 ludzi i 6 operatorami filmowymi wydzierżawiony przez pewną spółkę filmową celem dokonania zdjęć do filmu polarnego na wybrzeżach wschodnich Nowej Fundlandji wyleciał w powietrze wskutek eksplozji kotła — 20 osób zostało zabitych a o-

koło 50 rannych — Pozostali przy życiu uratowali się wskakując na kry — Część dotarła w ten sposób do wyspy; inna część błądzi na krach na Oceanie Parowiec z lekarzami i pielęgniarkami na pokładzie udaje się na miejsce wypadku — Dotąd uratowano z rozbitków 20 osób

12 milionów żołnierzy sowieckich stanie do przyszej wojny

Trwająca od piątku debata nad ekspozycją prezesa rady komisarzy ludowych Mołotowa na kongresie rad Z S S R obfitowała w niezwykle ostre wystąpienia przedstawicieli poszczególnych republik sowieckich przeciwko Polsce, Rumunii i Francji

Z dłuższym przemówieniem wystąpił były dowódca kawalerji sowieckiej Budjennyj. Powiedział on:

— Należy tak zorganizować przysposobienie wojskowe wśród robotników, ażeby na wypadek wojny każdy robotnik ziemnił się na żołnierza. Wtedy żadna interwencja nie będzie straszna gdyż potrafimy zmobilizować 12 milionów żołnierzy. Członkowie kongresu natychmiast zarządzili zbiórkę na fundusz zbrojeń sowieckich

Kardynał Maffi zmarł

W Rzymie zmarł kardynał Maffi w 74 roku życia — Zmarły był kardynałem od roku 1907 — Był on zawsze zwolennikiem pogodzenia się Watykanu z Kwirynałem — W roku ubiegłym udzielił on ślubu włoskiemu następcy tronu z księżniczką belgijską — Kardynał Maffi ogłosił liczne dzieła z dziedziny fizyki.

Samobójstwo konsula duńskiego w Helsingforsie

Helsingfors — W niezwyklej okolicznościach popełnił tutaj samobójstwo konsul duński Jensen — Jensen popadł z powodu nieszcześliwych spekulacji w trudności finansowe. Chcąc się ratować stał się na wekslach podpisy posła duńskiego w Helsingforsie Lersęgo — Ponieważ uzyskane w ten sumy nie wystarczały sprzedał gmach poselstwa; meble i całe urządzenie wewnętrzne — Kiedy te machinacje zostały wykryte poseł Lersęgo wezwał Jensena do natychmiastowego załatwienia tej sprawy — Bezpośrednio po tej rozmowie konsul Jensen wyszedł do przedpokoju i celnym strzałem z rewolweru w skroń pozbawił się życia

Leszczyński kawalerem francuskiej Legji Honorowej

Znakomity artysta p Jerzy Leszczyński od twórcy „Ruy Blasa“, „Cirano de Bergerac“ i wielu innych postaci literatury dramatycznej francuskiej, został odznaczony krzyżem kawalerskim francuskiej Legji Honorowej.

Ambasador Francji p Laroche przyjął nowego kawalera Legji w gmachu ambasady celem uroczystego wręczenia mu zaszczytnej odznaki

Polski lot nad Afryką

Według depechy z Athary lotnicy kpt Skarżynski i por inż Markiewicz odlecieli do Khartumu po naprawieniu uszkodzenia silnika, które zmusiło lotników do dłuższego zatrzymania się w Athary

Węgiel polski dla Szwecji

Koncerny węglowe, jako to Skarboferm, Robur; Progress i inne uzyskały poważne zamówienia na dostawę 71000 ton węgla do Szwecji po cenie 11 szyl i 9 pensów za tonę. Zaznaczyć należy iż kopalnie angielskie, które ubiegały się o te same dostawy, zdołały uzyskać zamówienia tylko na 21 tys ton.

Morderstwo

metodą walki politycznej w Niemczech

Członek stronnictwa komunistycznego w sejmie hamburskim R Hennig w wieku lat 39 został wczoraj rano zabity w autobusie, którym jechał do Hamburga

Na jednym z przystanków przed Hamburgiem wsiadł do autobusu trzech osobników, którzy zajęli narazie spokojnie miejsca, po chwili jednak pod groźbą rewolwerów wezwali pasażerów do podniesienia rąk, następnie zwrócili się oni do posła Henninga i ustalwszy jego tożsamość oddali do niego szereg strzałów zabijając go na miejscu, poczem szybko wysiedli, oddając jeszcze kilka strzałów i zbiegli pod osłoną nocy

Ranny został również dwoma strzałami jeden z pasażerów.

Według dotychczasowych dochodzeń ustalono, iż sprawcy zabójstwa pochodzą z radykalnych kół pravicowych. Hennig był członkiem sejmiku hamburskiego od 1928 r

Dania zupełnie się rozbraja

Izba niższa parlamentu duńskiego, czyli t. zw folkething, po gwałtownej dyskusji która przeciągnęła się późno w noc; większością 77 głosów przeciw 64 powzięła uchwałę w sprawie całkowitego rozbrojenia.

Odnosna ustawa zawiera zasadniczo dwa postanowienia z których pierwsze w miejsce stałej armji lądowej powołuje do życia korpus strażniczy w sile załadowej 1600 ludzi uzupełniający się wyłącznie w drodze dobrowolnych zgłoszeń. W miejsce dotychczasowego oddziału lotniczego, liczącego 45 aparatów bojowych siły powietrzne Danji liczyć będą w przyszłości tylko 6 aparatów.

Drugie postanowienie ustawy odnosi się do marynarki wojennej, którą całkowicie znosi wprowadzając w jej miejsce tylko trzy jednostki o pojemności po 1800 tonn, przeznaczone do służby strażniczej. Ogólny budżet tej lądowej i morskiej siły strażniczej wynosić będzie około 50 milionów złotych rocznie

Ustawę w myśl konstytucji odesłano do izby wyższej czyli t. zw landstthing.

Bomby i maszyny piekielne wybuchły w Białogrodzie i to w mgnie skarbu — Szczegółów brak.

Trzy i pół miljarda koron na meljoracje i budowy wodne w Czechosłowacji

Praga — W tych dniach komisja czechosłowackiego parlamentu przyjęła projekt ustawy o meljoracjach i budowach wodnych w Czechosłowacji. Wypracowano dla przyszłych dziesięciu lat szczegółowy program którego realizacja pochłonie trzy i pół miljarda koron czeskich. W programie tym przewidywane są prace basztowe na rzekach, zaopatrzenie gmin w wodę do picia, odwadnianie terenów itp. Koszta prac meljoracyjnych pokrywane będą ze specjalnego funduszu do którego państwo składać będzie corocznie 30 milionów koron, oraz włożył do funduszu tego 25 proc podatków gruntowych. Po dacie ten ze względu na kryzys rolniczy nie będzie ściągany do roku 1937 poczem rząd może termin ściągania podatku ponownie odłożyć do czasu, gdy w rolnictwie zapanują pomyślniejsze stosunki. Rozległość programu budowy rzecznych i meljoracyjnych, uwydatnia się przy zestawieniu z dotychczasowymi wynikami na tem polu. Dotychczas bowiem od czasu istnienia Republiki tj za przeciąg 12 lat, wydano na prace meljoracyjne jeden i pół miljarda koron, podczas gdy w następnych dziesięciu latach wyznacza się na ten cel trzy i pół miljarda koron czeskich, mimo że okres ten jest o dwa lata krótszy. Przez rozpoczęcie prac, zmniejszy się znacznie bezrobocie i przypuszczać należy że przy pracach meljoracyjnych, wielka liczba bezrobotnych znajdzie pracę, tembardziej że do prac inwestycyjnych przyjmowani będą tylko bezrobotni. Komisja rolnicza czechosłowackiego parlamentu przyjęła projekt ustawy po skutecznieniu małych poprawek

Gwałtowna burza śnieżna w Wileńszczyźnie

W sobotę nawiedziła województwo wileńskie i no wogrodzkie gwałtowna burza śnieżna, która wyrządziła bardzo wielkie szkody.

Niebywała śnieżnica zniszczyła szereg linii telefonicznych, zasypała drogi i tory kolejowe. Gwałtowny wicher powywracał wiele słupów telegraficznych w niektórych wsiach pozrywał dachy z domów

W powiatach wilejskim, mołodeczańskim i wołżyńskim, zaspas śnieżne na drogach sięgają dwu metrów.

Pociągi przybywają do Wilna z opóźnieniem 2 od 4 godzin. Na terenie całej dykcji pracują bez przerwy plugi odśnieżne i drużyny robotników, oczyszczających tory ze śniegu

Walny zjazd Harcerstwa pomorskiego

Walny zjazd Oddziału Pomorskiego Związku Harcerstwa Polskiego poprzedziła rano o godz 9 msza św w kościele św Jana. Po godz 10 odbył się na dziedzińcu gimnazjum męskiego przegląd drużyn toruńskich podczas kiedy w auli gimnazjalnej gromadzić się zaczęli liczni przedstawiciele społeczeństwa i sympatycy harcerstwa.

Walny zjazd zagal o godz 10,30 przewodniczący zarządu oddz pom Z H P p gen Paślowski, witając przedstawicieli władz i proponując wybór prezydium zjazdu w osobach kuratora szkolnego dr Pollaka, star Łackiego i dr Krysińskiego. Na sekretarzy zjazdu powołano drh Ulatowskiego i dhnę Kowalczykównę. Następnie p nacz Grzanka w imieniu p wojewody powitał zjazd i życzył mu owocnych obrad, wskazując na cele i zadania harcerstwa. W imieniu Magistratu powitał zjazd p radcą, potem delegat harcerzy polskich z Gdańska zgrupowanych przy politechnice gdańskiej dr R Truszczyński w gorących słowach wskazał na szczególne zadania harcerstwa pomorskiego i polskiego w ogóle w Niepodległej Polsce. Po odczytaniu telegramów powitalnych które m in nadesłali mjr Norwid, Neugebauer, kurator lwowski p Świdorski, dyr gimnazjum polskiego w Gdańsku Augustyński, naczelnik główn kwatery męskiej drh Olbromski drh Słaby z Genewy zabrała głos delegatka naczelnictwa Zw H P Wocalewska, która zamiast zapowiedzianego referatu oświetliła rozwój harcerstwa na Pomorzu i w Polsce podkreślając rozwój pomorskich drużyn żeńskich i wskazując na konieczność krzewienia idei harcerskiej wśród młodzieży szkół powszechnych.

Delegat Państw Urzędu WF i PW mjr Pfeifer w dłuższym przemówieniu nakreślił najbliższe za miary na przyszłość naczelnictwa Z H P, zapowiedział urządzenie kursów instruktorskich, seminarjów, 2 kursów żeglarskich w Gdyni i w Chojnicach. Mjr Pfeifer zakomunikował dalej, że naczelny zarząd Zw H P zamierza wysłać jaknajliczniejszy zastęp harcerzy na zlot harcerzy słowiańskich w Pradze. W zjeździe tym weźmie udział 2000 harcerzy polskich i 300 harcerek — Natomiast zlot harcerski we Lwowie projektowany pierwotnie na większą skalę, będzie miał tylko charakter regionalny. Po przerwie p gen Paślowski w dłuższym i niezwykle treściwym przemówieniu przedłożył walnemu zjazdowi sprawozdanie z działalności zarządu oddziału pom Z H P — P gen Paślowski podkreślił wydatną pomoc, jaką harcerstwo pomorskie otrzymało z funduszu państw P W F i P W, Okr Urz WF i P W oraz od p starosty krajowego który na wyjazd harcerzy pomorskich do Pragi przyrzekł subwencję w wysokości 1400 zł.

Po odczytaniu sprawozdania z ostatniego walnego zjazdu przez sekretarza zarządu phm Zuchowskiego, skarbnik zarządu O P Z H P p dyr Brzeski w swoim sprawozdaniu podkreślił, że zarząd zamknął bilans za ub rok 1930 saldem w wysokości 1000 zł mimo, że budżet przewidywał niedobór i mimo, że płacono w tym roku wszystkie długi. Budżet na rok 1931 zamyka się sumą 30000 zł.

Pomyślny stan majątkowy zarządu O P Z H P jest w dużej mierze zasługą skarbnika dyr Brzeskiego.

Ze sprawozdań komendantki chorągwi żeńskiej dhny Cieńskiej i po komendanta dhna Sieradzkiego; dających szeroki pogląd na ogólną sytuację i rozwój harcerstwa na Pomorzu, przytoczymy dzisiaj tylko kilka ciekawych danych statystycznych, odkładając inne ciekawe szczegóły na później.

Chorągiew żeńska liczy 5 hufców: Toruń (7 drużyn) Grudziądz (8 drużyn), Brodnica (6 dr), Chojnice (4 dr) Wejherowo (5 dr) razem 30 drużyn, poza 8 drużynami próbnymi. Ogółem liczy chorągiew żeńska na Pomorzu około 1080 harcerek.

Chorągiew męska liczy 11 hufców: Brodnica (15 drużyn); Chetmno (4); Chojnice (6); Kościerzyna (3); Lubawa (3); hufiec mński w Gdyni (5). Grudziądz (9); Starogard — najliczniejszy hufiec — 15 drużyn, Tuchola (4); Toruń 10 drużyn Wąbrzeźnon 7 drużyn. Ostatnio powstało poza tem 11 nowych drużyn oraz zastęp „albatrosów“ w Gdyni 9 dalszych drużyn znajduje się w stadium organizacyjnym.

Ogółem liczy chorągiew pomorska przeszło 3000 harcerzy, zespolonych w 95 drużynach, rozdzielonych na 35 ośrodków. W 15 dalszych ośrodkach zaś organizują się nowe drużyny.

Po udzieleniu zarządowi absolutorjum dokonano wyboru uzupełniającego do zarządu.

Pod koniec zebrania omawiano jeszcze sprawę kół Przyjaciół Harcerstwa którą referował p nacz Grzanka i nad którą rozwinęła się ożywiona dyskusja.

W myśl statutu, ustępuje co roku 1/3 część członków zarządu. W tym roku ustępują: wizytator Dutkowski, prezydent Esden-Tempski, dyr Wojciechowski i inż Kossakowski.

Zarząd zaproponował wybór nast członków wizytatora Dutkowskiego dyr Wojciechowska podharcemistrza Zuchowskiego i Zygmunta Hozakowskiego.

Walny zjazd wybór ten zaakceptował jednogłośnie, tak skład zarządu oddz na rok 1931 przedstawia się następująco: gen bryg Paślowski, prze-

Bilans handlu zagraniczn. za luty

Według tymczasowych obliczeń głównego urz. stat: bilans handlu Polski łącznie z W M Gdańskiem w lutym br przedstawiał się jak następuje:

Przywieziono 174176 ton towarów przyczem wartość przywozu wynosiła 116566 tysięcy zł w porównaniu do stycznia przywóz zmniejszył się w wadze o 104100 ton w wartości zaś o 36882 tysięcy zł. Wywieziono w lutym 1245978 ton; przyczem wartość wywozu wyniosła 134864 tysięcy zł — W porównaniu do stycznia wywóz zmniejszył się w wadze o 171529 ton wartości o 11625 tysięcy zł — Saldo dodatnie bilansu handlu zagranicznego w lutym wyniosło 18298 tysięcy złotych.

O ulgi dla rolników

Koła gospodarcze przedłożyły czynnikom rządowym szereg memorjałów, dotyczących ulg dla rolnictwa.

Zwrócono uwagę, że rolnictwo znajduje się pod ciężarem bardzo trudnych do spłat zobowiązań.

Wkółach rządowych powstał ostatnio konkretny projekt wydania ustawy, mającej na celu ułatwienie spłat uciążliwych zobowiązań, obciążających właścicieli gospodarstw rolnych. Projekt ustawy jest w obecnej chwili szczegółowo badany pod kątem widzenia obecnej sytuacji gospodarczej.

Pomnik Wilsona, dar Paderewskiego dla Poznania

Gdynia — Pomnik Wilsona dar mistrza Paderewskiego dla miasta Poznania jest już na ziemi polskiej — W chwili obecnej brązowy odlew mierzacy zgórą cztery metry toczy się po szynach kolejowych w stronę Poznania — Pomnik waży z opakowaniem prawie 3000 kilogramów.

O przywrócenie kary śmierci w Ameryce

Niesłychany wzrost przestępczości spowodował iż w amerykańskiej opinii publicznej nastąpił zwrot przez przywrócenie kary śmierci w stanach w których została ona zniesiona — Ruch ten przybrał w szczególności wielkie rozmiary w stanie Michigan i w stanie Kansas; należących do pierwszych stanów które zniosły karę śmierci — W stanie Michigan nie było egzekucji od przeszło 100 lat — W obu stanach przestępcy będą traceni na elektrycznym krześle.

Ładunek dynamitu pod kuźnią

Lwów — Mieszkańcy Tustanowic zostali zbudzeni ze straszną detonacją dochodzącą od strony kopalni Statesland.

Jak się okazało wyleciała w powietrze kuźnia, mieszcząca się w pobliżu kopalni. Prawdopodobną przyczyną wybuchu było podłożenie przez zbrodnicze lub może nieświadome ręce ładunku dynamitu pod budynek.

Ofiar w ludziach na szczęście nie było. Władze prowadzące śledztwo przytrzymały w związku z wybuchem kilka osób.

Świątokradzki zamach na kościół

Donoszą z Meksyku; że na katedralny kościół w Jalapa; starożytnej stolicy stanu Veracruz; dokończono w ubiegły piątek ohydny zamach. Podczas nabożeństwa poprzedzającego udzielenie pierwszej Komunii św około dwustu dzieciom nastąpił wybuch dwu bomb; podłożonych przez dwie agentki komunistyczne — Na szczęście bomby podłożono w bliskości drzwi wejściowych gdzie nie było wiele osób — W każdym razie są liczni ranni odłamkami bomb i pognieceni w tłoku w czasie paniki jaka nastąpiła po wybuchu.

Nieboszczyk jako zastaw...

Warszawa — W tut Sądzie Okręgowym odbywała się niezwykle sprawa o porwanie nieboszczyka — Mianowicie pod Łowiczem żył w przyjaźni dwaj włościanie, Czerniak i Stasiak — Pożyczali oni sobie kilkakrotnie pieniądze na słowo.

Kiedy Czerniak zmarł — Stasiak zwrócił się do wdowy z oświadczeniem; że mu się należy 1000 zł — Wdowa pretensji nie chciała uznać twierząc że nic o tem nie wie.

Wobec tego Stasiak ze symem porwali nieboszczyka leżącego na marach i ukryli ciało. Interwencja sąsiadów nie odniosła skutku.

Na drugi dzień Stasiak zwrócił się do wdowy proponując jej zwrot nieboszczyka za kartkę potwierdzającą dług — Czerniakowa zgodziła się na to; Gdy Stasiak pojechał po ciało wdowa zawiadomiła o sprawie policję która Stasiaka aresztowała.

Na rozprawie obaj przyznali się do winy, oświadczając; że nie mieli zamiaru nieposzanowania zwłok. Nie zdawali sobie poprostu sprawy z karalności po pełnionego czynu — Sąd skazał ich na 2 miesiące więzienia.

wodniczący, nacz. Biedowicz; dyr Brzeski skarbnik; inżynierowa Boberska, wizytator Dutkowski; naczelnik star grodzki Gumński; naczelnik Grzanka major Sulik, prezes Szyszko; dyr Wojciechowska; wizer Wiśniewska, podharcem, Zuchowski

Kłopoty ze starymi banknotami

W piwnicach Banku Narodowego w Brukseli w jego filji w Antwerpi znajdują się olbrzymie składy papierowych marek niemieckich wypuszczonych przez niemieckie władze okupacyjne w Belgji w czasie wielkiej wojny. Banknoty te ważą ;tylko“ 140 tysięcy kilogramów tj mogłyby być załadowane na najmniej 14 dużych wagonów towarowych. Po zawarciu pokoju skarb belgijski wymieniał banknoty na walutę państwową, tak, że nikt z obywateli belgijskich nie był poszkodowany.

Obecnie ponieważ nikt już od dłuższego czasu do wymiany nie zgłasza się postanowiono banknoty okupacyjne zniszczyć pod kontrolą. Ale jak? Spalić? Nato trzebaby zbudować specjalny piec w banku gdyż palenie pieniędzy musi odbywać się pod ścisłą kontrolą. Ponadto spalanie mocno zlepionych ze sobą banknotów nie jest rzeczą łatwą. Powzięto więc myśl, by banknoty te spakować na jakiś stary okręt i zatopić je wraz z nim; ale teoretycy zdawali dowiedzieć że prądy i fale morskie mogłyby wyrzucić kiedyś te nieszczęsne banknoty na brzeg, co mogłoby być powodem nadużyć. Należy zauważyć że w traktacie wersalskim przeoczono uwagę, że banknoty okupacyjne, które Niemcy za pośrednictwem rządu belgijskiego, zobowiązali się wykupić utracą kiedyś swoją ważność.

Gdy biurokraci nie mogli znaleźć dość taniego sposobu pozbycia się tej masy bezużytecznych banknotów, znalazł się właściciel papieru, który zobowiązał się przerobić te banknoty na papier gazetowy. Za cenę 140000 kg papieru łatwo będzie opłacić urzędników którzy po kolei każdy pod kontrolą przedziurkują. Ostatecznie ten pomysł uznano za najlepszy i niebawem rozpocznie się niszczenie pieniędzy pod kontrolą delegatów belgijskiego Banku Narodowego belgijskiego ministra skarbu i Banku Rzeszy Niemieckiej. Praca ta trwać będzie miesiące.

Dożywotne więzienie za pijaństwo

Kansas City — Na podstawie specjalnej ustawy obowiązującej w stanie niejaki Butler lat 55 karany już trzykrotnie za przekroczenie ustawy prohibicyjnej; został obecnie skazany na dożywotnie ciężkie więzienie za posiadanie jednego litra alkoholu.

Proces o cztery włoski w rzesie

Warszawski Sąd Apelacyjny rozstrzygał onegdaj niezwykłą sprawę p Marji Ireny Sz, która występowała przeciwko p Romanowi Boss z Łodzi — o umniejszenie jej urody. Tem sprawą była przegrada w nocnej restauracji „Nitouche“ gdzie oskarżony w towarzystwie p Jerzego Szalkiewicza, również z Łodzi, bawił się w towarzystwie dwóch dam.

W czasie zabawy p Boss przytknął papierosa do trzymanego przez panę Sz balonika. Balonik się zapalił i pękł z trzaskiem, parząc w paru miejscach urodziwą twarzyczkę pany Sz. Kuracja na szczęście się udała i po wypadku nie pozostało na buzi śladu, a jedynie w pięknych rzesach pny Sz brakuje obecnie 4 włosów, i to jak stwierdzili powołani na rozprawę eksperci, już podobno bezpowrotnie!!

Panna Sz zażądała odszkodowania 50000 zł! Sąd jednak nie przychylił się do jej pretensji, uznając jedynie za słuszne zasądzenie na jej rzecz kosztów kuracji w kwocie 800 zł.

Nad kwestją „zszpecenia urody“ sąd przeszedł do porządku dziennego, uważając że brak 4-ch włosków w rzesie nie przeszkadza p Sz w pracy zarobkowej.

List do narzeczonego nagrodzonym listem miłosnym

Jedna z gazet londyńskich ogłosiła konkurs na najlepszy list miłosny.

Po rozpatrzeniu stosu listów — wydawnictwo przyznało pierwszą nagrodę miss Elżbiecie Annerly. Jej list miłosny nazwano klasycznym — Miss Annerly otrzymała 50 funtów szt nagrody.

Otrzymuje też ona setki listów młodych dżentelmenów, którzy wyrażają swój zachwyt prozą i wierszem — Jakież było jednak zżerażenie miss Annerly; gdy w ostatnich dniach nadszedł list od narzeczonego; oficera marynarki; w którym nieszczęśliwy marynarz oświadczał; że zrywa z narzeczoną ostatecznie — Okazuje się; że list miłosny który zdobył nagrodę redakcji pisma; był właśnie listem; wysłanym przez miss Annerly do narzeczonego.

Marynarzowi zrobiło się przykro; że miss Annerly zachowała — kopję swojego listu na konkurs; czyli; że pisała go całkiem na zimno.

Miss Annerly; wyplakawszy się po stracie narzeczonego; wybrało sobie z setek listów nadesłanych do niej jeden z najpiękniejszych i zamierza nań odpisać.

Kłopoty kajera

Jak donoszą dzienniki exkaizer niemiecki Wilhelm wysłał do Luksemburga pewną damę dworu z poleceniem wszczęcia rokowań z szwagrem Aleksandrem Zubkowem Zubków pracuje jako kelner w restauracji przed którą dla celów reklamowych umieszczono napis: Goście nasi są obsługiwani przez szwagra cesarza Wilhelma — Ex-kaizer proponuje Zubkowi rentę roczną oraz folwark pod warunkiem iż ten porzuci swe zajęcie — Zubków obawiając się że Ex-kaizer chce go internować w zakładzie dla umysłowo chorych odmawia przyjęcia propozycji.

Rzemiosło pomorskie

W czwartek odbyła się w Izbie Rzemieślniczej w Grudziądzu konferencja prasowa na której wiceprezydent i dyrektor Izby pp Mollin i Bischof przedstawili reprezentantom prasy pomorskiej położenie rzemiosła pomorskiego i działalność Pom Izby Rzemieślniczej — Konferencję zagał p wiceprezydent Mollin; dając pogląd ogólny na działalność i zamierzenia Izby; poczem p dyrektor Bischof wygłosił obszerny referat; podkreślając na wstępie doniosłą rolę rzemiosła w gospodarstwie narodowym — Ze względu na tę rolę należy się mu specjalna opieka ze strony państwa:

Kryzys w rzemiośle.

Ogólny kryzys gospodarczy — stwierdza p dyrektor — dotknął także rzemiosło — Szczególnie dotkliwie odczuwa ono zastój w ruchu budowlanym oraz ograniczenie inwestycji państwowych samorządowych i prywatnych:

Rzemiosło pomorskie nie było nastawione na wielkie obroty bezgotówkowe i wekslowe; które zresztą przez niesumienność wielu klientów przynosiły rzemiosłu straty tak znaczne że zaprzestało one prawie zupełnie przyjmować weksle.

Wielką bolączką jest nielegalna konkurencja; uprawiana przez bezrobotnych, przyuczonych robotników zwolnionych czasowo z fabryk metalowych którzy — pobierając zasiłki — mogą wykonywać reperacje za bardzo niską opłatą — To także jedna z przyczyn zastój w rzemiośle.

Referent zwraca się przeciwko wykonywaniu prac rzemieślniczych przez samorządy w własnym zakresie; stwierdzając, że ten system nie daje gwarancji solidnego wykonania a nadto odbiera rzemiosłu możliwość zatrudnienia wykwalifikowanych pracowników oraz utrudnia płacenie świadczeń na rzecz państwa i samorządu:

Największym i najważniejszym odbiorcą i konsumentem rzemieślniczym jest rolnik; którego dzisiaj kryzys najwięcej dotknął; w rezultacie rzemiosło musiało nastawić swe warsztaty przeważnie na reparacje — Izba wytyężyła starania około przysporzenia rzemiosłu zamówień; nabywania tańszego surowca; chociażby i wspólnymi siłami obniżenia nadmiernych obciążeń tak fiskalnych jak i socjalnych Wznowienie ruchu budowlanego — to o ożywienie ruchu budowlanego — to o ożywienie ruchu w warsztatach rzemieślniczych.

Wyniki starań:

Zabiegi Izby u władz centralnych i wojewódzkich aczkolwiek nie usunęły wszystkiego zła; jednak dzięki poparciu p wojewody pomorskiego uwieńczone zostały przydziałem większego kredytu w kwocie przeszło 5 milionów złotych; które stale pozostają w obrocie — Również złagodzone różnie rozporządzenia regionalne jak przepisy w sprawie mechanizacji piekarni i zamykania piekarni i wiele innych

Przy nabywaniu surowca w Dyrekcji Lasów Państwowych tak przez pojedyncze jak i zbiorowe warsztaty przyznano rzemiosłu dłuższy kredyt przy wpłaceniu 25 procent należności — Uzyskano także obniżenie ceny spirytusu do celów przemysłowych i rzemieślniczych o 50 zł na 100 litrach

Ulgi podatkowe przyniosły również pewne odprężenie — Zmniejszył się poważny procent zależeń na procedurę wykonawczą:

Zaufanie do rzemiosła wzrasta:

Nabywanie surowca nie stanowi już dzisiaj żadnych trudności; fabrykanci i hurtownicy ofiarują swe surowce i półfabrykaty nawet na otwarte rachunki — Kasy Powiatowe i Miejskie a nawet ban-

ki prywatne przeznaczają już większe fundusze na obroty rzemieślnicze, wnikając w dalszym ciągu w intensywność i wydajność prac w rzemiośle, które daje pewną gwarancję nie tylko moralną ale i materialną:

Przysposobienie rzemiosła do walki z kryzysem i konkurencją.

Badania i spostrzeżenia Izby wewnątrz kraju i zagranicą zaczęły przenosić do warsztatów rzemieślniczych celem zastosowania ich nie tylko w teorii; lecz i w praktyce.

Zainteresowanie było i jest wielkie, gdyż w ciągu 15 lat nie widziano i nie zaprowadzono żadnych nowacyj i metod nowoczesnych.

Izba nie ograniczyła się tylko do samych wykładów, odczytów i broszurek, zastosowano pokazy i instrukcje praktyczne przez odbywania kursów na całym Pomorzu, których pokaźną ilość skoncentrowano w Grudziądzu we własnym gmachu.

Zorganizowano mianowicie.

a) Kursy budowlane dla pogłębienia wiedzy cieślarników murarskich i ciesielskich — Wykłady budowlane prowadzili inżynierowie budowlani

b) Kurs dla malarzy, prowadzono według najnowszych metod narazie w Toruniu i Grudziądzu Jako wykładowców udało się pozyskać pp prof Szczepilewskiego i artystę malarza Franowskiego

c) Kursy dla zawodu krawieckiego w Grudziądzu i Toruniu Dotychczas krawiec, chcąc się nauczyć kroju, musiał szukać uczelni daleko poza granicami Pomorza a nawet Polski — Dla kursu kroju pozyskano znanego nie tylko w kraju ale i zagranicą metodyka p Koniecznego z Warszawy oraz p Zielińskiego z Grudziądza.

d) Kursy sanitarne dla fryzjerek i fryzjerów w Grudziądzu; Toruniu i Gdyni Na kursach sanitarnych prócz fachowca p Zblewskiego wykładali również pp dr Lachowski i dr Urbański z Grudziądza oraz dr Skowroński z Torunia.

e) Dla pouczenia szerokich sfer rzemieślniczych a szczególnie metalowców, postanowiła Izba pokazać film wykładowy autogenicznego spajania i cięcia metali — Izba nie zawahała się dla powagi i znaczenia kursów zaangażować na wykładowców pierwszorzędne siły, Kursu spowania i cięcia metali udziela znany ze swej pracy inżynier Biernacki z Warszawy, teoretycznie w salach Izby praktycznie w fabryce Unia, która bezinteresownie stawiła swoje warsztaty do dyspozycji.

W tej dziedzinie rozwija więc Izba godną uznaną i niewątpliwie bardzo owocną działalność, realizując w ten sposób jeden z ważnych punktów programu nakreślonego przed kilku laty przez byłego prezydenta Izby i dyr Grobelnego. Wielką zasługą obecnego Prezydium Izby jest dostosowanie tego programu do aktualnych potrzeb i wykonywania go mimo trudnych warunków finansowych w jakich Izba pracuje.

Wystawa

Po konferencji przedstawiciele prasy zwiedzili gmach Izby. Gmach ten, po objęciu przez Izbę był wewnątrz istną ruderą zaś obecnie jest wzorowo odnowiony i urządzony Parter zajmują biura; mieści się tam również duża sala posiedzeń, oraz w sali podwórzowej drukarnia Izby. Na drugim piętrze obszerną salę przebudowano na kilka mniejszych i kilka pokoi konferencyjnych. Tam odbywają się codziennie zebrania kursy etc Umieblowania doszaryli bezinteresownie składający egzamin mistrzowskie

Również obszerna sala na I piętrze mieścić będzie „Stałą Wystawę maszyn i narzędzi rzemieś-

lniczych“ której otwarcie ma nastąpić w maju br Ekspozaty napływają

Pomorska Izba Rzemieślnicza w Grudziądzu jest jedyną w Polsce, posiadającą taki piękny własny gmach w którego posiadanie weszła dzięki zabiegom dyr Grobelnego. Prezydium Izby zrobiło z tego gmachu właściwy i celowy użytek

Rozwój rzemiosła pomorskiego.

Mimo ciężkich warunków gospodarczych rzemiosło pomorskie rozwija się wcale pomyślnie, co świadczy o jego tężyźnie. Ilustrują to poniższe cyfry

Powiat	Stan z dnia 31 12 1929 r.	W ciągu roku wano	Stan zlikwidowany z dnia 31 12 1930 r.	
Grudziądz miasto	639	3	85	692
Toruń miasto	529	48	123	604
Gdynia	156	23	116	249
Grudziądz pow.	451	3	42	491
Toruń pow.	458	3	53	508
Bródno pow	774	2	55	827
Chełmno	49	16	99	575
Chojnice	764	36	74	802
Działdowo	54	1	47	300
Gniew	357	3	39	393
Kartuzy	573	3	33	403
Kościerzyna	20	8	46	558
Lubawa	19	6	50	763
Starogard	32	18	83	697
Świecie	75	15	68	1025
Sępólno	450	5	40	485
Tczew	150	13	115	552
Tuchola	399	16	53	436
Wąbrzeźno	628	12	32	648
Merski	2	5	49	616
	10592	267	1299	11624

Popularny podręcznik radjotechniki

Polska literatura techniczna a szczególnie radjo techniczna jest niezwykle uboga; posiada bowiem zaledwie kilka dzieł o charakterze czysto naukowym; wymagających od czytelnika pewnego przygotowania — Literatura popularyzująca radjo nie posiadała dotychczas poza kilkoma mniej lub więcej ogólnikowymi podręcznikami — żadnego dzieła któreby nieprzygotowanego czytelnika w sposób gruntowny obznajmiło z zasadami radjotechniki — Tradycyjnym już w Polsce zwyczajem pionierem wiedzy radjotechnicznej jest wojsko — Wykładowca radjotelegrafii w Centrum Wyszkożenia Łączności w Zegrzu por Stanisław Gospodarczyk opracował dziełko pod tytułem Podręcznik radjotechniki dla podoficerów łączności; które w sposób niezmiernie przejrzysty i jasny; a dostępny dla każdego; wyjaśnia zasadę radjotelegrafii i radjofonji oraz podaje główne typy aparatów odbiorczych i nadawczych; Liczne ilustracje przyczytają się znakomicie do przejrzystości tekstu — Ponieważ każdy posiadacz radjoodbiornika, którego interesuje nie tylko odebrana audycja; ale i zasada działania cudownej skrzynekki radjowej zdobędzie całość tych wiadomości po uważnem przeczytaniu por Gospodarczka możemy ją polecić każdemu czytelnikowi — Polskie Radjo w uznaniu niezwyklej wartości książki wyjednało u autora zniżkę ceny dla abonentów — i zamówienia poparte kwitem z opłaconej opłaty radjofonicznej stwarzają możliwość nabycia tej książki za zł 4 zamiast zł 5.50 Zamówienia kierować do Skrzynki Pocztowej Technicznej Polskiego Radja Warszawa ulica Kredytowa 1.

Zbrodniarz - zdrajca

48) Powieść

Znajdę jakieś usprawiedliwienie, by móc się udać do miasta — Autem dojedziesz do stacji Wimbledon — Tam możesz już wziąć dorózkę — Milly wszak nie mówiłaś serjo! Czyż mogłabyś swego starego kompana wysłać do Dartmoor...

— Zrobię to z największą przyjemnością! — rzuciła mu prosto w twarz — I będziesz rad; jeśli się skończy na tem

— Co chcesz przez to powiedzieć? — spytał.

— Co chcę powiedzieć? — Zbliżyła swą twarz tuż do jego twarzy — Chcę powiedzieć, że jeśli John Leslie dowie się o tem wcześniej, jeszcze dzisiejszej nocy wyśle cię do piekła.

XXII

Joshua Collie wcześniej wieczór wrócił do redakcji a Field omal mu się nie rzucił na szyję, łudząc się fałszywą nadzieją że reporter dostarczy mu najbardziej sensacyjnych wiadomości do wydania nr-u wieczornego — Znając jednak Collie'go, powinien był wiedzieć, że nadzieja to bardzo znikoma — Collie należał bowiem do tych rzadkich dziennikarzy którzy lubią gromadzić całe masy wiadomości, lecz nie cierpią przelewać ich na papier — Zdaje się im że ponoszą bolesną stratę, rozstając się z cenną swą tajemnicą — Collie zwykł był do ostatniej chwili zwlekać z ujawnieniem wiadomości, pomimo, że kieszonki jego płaszczka były stale wypchane świstkami na których miał notowane ważne fakty, a których oprócz niego nikt nie potrafił odcyfrować.

Gdy Field wyczerpał już wszystkie swe argumenty, Joshua oświadczył tonem wyroczni.

— Teki artykuł jest pomysłem ustawianiem fi-

gur z kamieni — Człowiek m że ustawiać tak i w wak; może się nawet mniej więcej domyślać całości ale zanim nie położę każdego kamyczka na miejscu właściwym

— Dziękuję panu za wykład na temat pisania artykułów — przerwał redaktor doprowadzony do najwyższej pasji — Chcę tylko dostać artykuł — Nie musi nawet być poprawnie napisany — mam już kogoś, by się tem zajął — Także o styl nie potrzebuje się pan troszczyć — Pisz, jak chcesz w redakcji przerobi się jak należy — Chcę tylko mieć materiał, surowy materiał a już ręka wprawniejsza od pańskiej, postara się o cięty artykuł na pół kolumny — Joshua spojrział nań urażony.

— Nie na pół kolumny — rzekł z godnością — ale na trzy kolumny, panie Field! Po zakończeniu idę właśnie do Leopards-Club

— Cóż to za spelunka? — spytał Field.

— Tym razem istotnie znalazł pan określenie od powiednie — rzekł Collie. to naprawdę spelunka — Ja jestem człowiekiem honorowym, ponieważ spelunka to niekiedy bardzo użyteczna a także ta historia tam prawdopodobnie znajdzie swe rozwiązanie Nie wiem; jakie ono będzie, bo niestety nie zostałem obdarzony darem proroczym ale jeśli nie stanie się dziś coś zgoła niezwykłego; to gotów jestem spożyć za karę mój piękny kapelusz.

Field pokręcił swym wydatnym nosem:

— Uwazam za zbyteczne przypomnieć panu — rzekł niechętnie — że zwierzę żywiące się słomą, niezbyt jest pożądane dla poważnej redakcji —

Przyjmuję do wiadomości pańskie wyjaśnienie, lecz oświadczam, że na godzinę dziesiątą muszę mieć artykuł — Jeśli go pan nie będziesz mógł napisać, proszę podać fakty telefonicznie — Jeśli nie będzie można telefonować, posię kogoś komu je pan

podyktuje — Megaphone...

— Bierz licho Megaphone! — obojętnie rzekł Joshua a u człowieka o tak anielskiem usposobieniu, było to przekleństwo mielada:

Joshua posiadał dar nieoceniony; a właściwy wszystkim dobrym reporterom; umiał wyczuwać ważną stronę każdego zdarzenia — Z prawdziwą też satysfakcją stwierdził, że konkurencyjny Megaphone wcale jeszcze nie ujął sedna rzeczy.

Po wyjściu z redakcji skierował się przedewszystkiem do firmy Franka Suttona — Zazwyczaj pracowało tu także późnym wieczorem dwóch lub trzech urzędników; dziś było to tem bardziej prawdopodobne, ponieważ zbliżające się zamknięcie półrocznej budżetowej kasało przypuszczają nadmiar pracy — Z wielkiem też zadowoleniem Joshua dowiedział się od portjera że kierownik biura rachunkowego i dwaj urzędnicy pracują jeszcze.

— Panie Collie — zagadnął go portjer — co to za historia z tym Leslie'm? Mówiono, że został rano uwieczony a przecież popołudniu był w biurze — na własne oczy widziałem jak wchodził do biura

Dla Joshuy było to nowina co się zowie.

— Jak długo bawił w biurze? — spytał.

— Mniej więcej pół godziny — Tak przynajmniej twierdzi kierownik oddziału — Powiedział, że przyszedł po swoje papiery.

Czy był tu jeszcze kto inny w ciągu popołudnia Portjer pokazał mu zapiski dnia; z których Joshua się dowiedział, że Milly Trent była niedługo na trzeciej a Frank Sutton wpadł do biura i zaraz wyszedł — Sutton? — Joshua był w najwyższym stopniu zdumiony.

— Wpadł na momencik i wyszedł — powtórzył portjer.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Artykuł własność: Romana Pęskiego
komis. och. lasów. obw. IV.

Zabiegi gospodarcze w lesie na wiosnę

Wiosnę mamy w tym roku spóźnioną, marzec ma się ku końcowi a jeszcze widzimy że luty panuje w całej pełni, jednak miejmy nadzieję że zwyciężona z ma lada dzień ustąpi i zacznie się słoneczny pochód wiosny, zaczęła się praca w polu i — w lesie. Lasy mamy tu w naszym okolicach przeważnie iglaste w nich też musimy zacząć walkę z owadami, które budzą się z zimowego odrętwienia do życia. I tak ze stopnieniem śniegów budzi się do życia i niszczenia gąsienica barczatki sosnowki, po zimowym śnie w mechu i ściółce lesnej. Powoduje ona na sosny by rozpocząć objadanie igiel. Zakładamy do walki z nią pierścienie lepowe na wysokości 1 metra nad ziemią na strzałach drzewa w miejscu oskrobanym z kory. Szerokość pasa wynosi 3 cm, grubość 3 mm. Na jeden ha lasu wychodzi 50 — 60 kg lepu. Lep jest wyrabiany w Polskich Zakładach Chemicznych „Grodzisk” i „Terebentyn”. Ponieważ kończymy wyrobę w większych lasach należy starać się o usuwanie z lasu resztek z zimowych eksploatacji o ile nie mogliśmy sprzedać drzewa i pozostawić w lesie, należy je okorować w celu zapobieżenia rozwinęciu się cetynców; mniejszego i większego. Do walki z nimi należy zakładać drzewa pułapkowe czy to w formie ściętych sztyk pozostawionych w lesie bez gałęzi (same strzały) czy też drzew na piłu stojących zdejmując z nich korę na wysokość 1,5 m od ziemi. Drzewa pułapkowe należy zakładać w marcu; korować w pierwszej połowie maja, korę palić niszcząc w ten sposób larwy cetynców które roją się w marcu i kwiecień na drzewach świeżo ściętych i chorych stojących sosnach, gązle w korze jej przepoczwarczają i wychodzą jako młode chrząszczyki w czerwcu i lipcu. O ile kto podczas zimowej eksploatacji lasu nie miał chwalebniego zwyczaju korowania piłu, przypominam że należy bezwzględnie palić okorować (iglasty) gązł z zapobieganiem tej choroby spowoduje rozwinięcie się wroga kultur iglastych, szeliniaka sosnowca kultury i szkoki w celu zwalczania szeliniaka okopac rowkami naszerokość i głębokość łopaty, o szerokości 15 cm i głębokości 20 cm, w odstępach co 10 — 15 metrów gązle będą szeliniaki zbierać, które należy codziennie wyjmować i niszczyć. Rowki powinny już być gotowe przed końcem marca. W kulturach można układać w rzędach szczapy i wałki sosnową korę w dol, schodzące się tam szeliniaki wybierają o ile możności też codziennie. Zeschnięte szczapy i wałki smarować terpentyną, zapach jej zwabia te owady. Szeliniak sosnowiec owad (chrząszcz) składa jaja od kwietnia do września na korzeniach i w korze ściętych sosnowych i świerkowych pułaków tak na zrebach, jak i w trzebaczach. Owad (chrząszcz) dojrzali uszkadza drzewa iglaste (sosnę, świerk; wejmutkę) wygryzając w korze wzdłuż strzały i na gałęziach liczne lejokształtne dziury. Uszkadza drzewa 2 — 10 letnie jest więc szkodnikiem kultur. Najwięcej spotkać można szeliniaków na szybi korzeniowej i z tamąd poleca się je jak najusuniejsze zbierać i niszczyć. Szeliniaki legną się w czerwcu, lipcu i sierpniu. Drzewa opadnięte przez szeliniaka usychają i gną. Z wiosną przystępujemy do upraw lasnych, ponieważ czas trwania sadzenia i siewu jest krótki musimy się spieszyć o ile chodzi o sosnę i liściaste jak brzoza którą sadzić można z gwarancją że nam się przyjmie tylko wtedy kiedy niema rozwijających się pączków. Należy się zaopatrzyć w nasiona, o ile ich kto nie posiada i postarać o dobre sadzonki. Przygotowanie gleby pod uprawy leśne powinno być już rozpoczęte w jesieni ubiegłego roku, o ile się kto z tym spóźnił czy zamierzał przystąpić natychmiast po rozmrażeniu ziemi. Przewidywać należy w pasy (bruzdy od północno-wschodu ku południowo-zachodowi w celu ochrony sadzonek od przymrozków wiosennych i upałów letnich. Odległość między pasami dajemy 1 — 1,5 metra szerokość pasa musimy nadać taką aby drzewka nie były gęszczone w młodości przez chwasty rosnące w międzyrzędach. Szerokość pasów powinna wynosić 10 — 15 cm na glebach wrzosowatych 30 — 40 cm. Głębokość pasów na tutejszych słabych glebach dawać 10 — 15 cm, przyczem należy odrzucać przez pług, skiby otrzępywać z ziemi urodzajniejszej (pruchnicy) na pasy, ażeby dać roślinom więcej pożywienia. Oprócz pasów możemy zakładać talerze wielkości (w szworołku) 20x50 cm w odstępach 1—1,5 metra talerze dokonywamy przy pomocy motyk ręcznej. Dno pasów i brzd należy spulchnić ręcznie rydlami (najlepiej), lub pogłębiaczem w celu zabezpieczenia korzeni roślin od zetknięcia się z twardą i zbitą ziemią leżącą w głębi. Najlepiej nadaje się do spulchniania gleby pod uprawę spulchniacz rotacyjny Vebera którym można pracować na zrebach bez uprzedniego przygotowywania gleby. Spulchniacz on glebę na głębokość 25 — 30 cm mieszając próchnicę z ziemią na pasach szerokości 50 cm, Dziennie jeden spulchniacz może obrobić parę koni od 1,5 ha do 2 ha. Pasy przygotować najlepiej pługiem leśnym Eckerta pług ten daje brzdę 40 cm szerokość i 10 cm głębokość o dnie równym i brzegach spadziowych. Można nim zakładać też i pasy przeciwpożarowe — Dobry jest też pług leśny Allemana i łatwy do wykonania samemu pług Ruederschafski, drewniany bezprzodkowy o 2 rączkach ze zwyczaj-

Z POMORZA

Kradzieże

Pruszcz — W związku z usiłowaną kradzieżą z włamaniem u Ostwalda w Pruszczu, przytrzymał jako silnie podejrzanego Feliksa Kustorza którego odstawiono do dyspozycji władz sądowych w Świeciu.

Nieszczęśliwy wypadek

Świekatowo — Wskutek nieostrożnego obchodzenia się z bronią (flower) przez Antoniego Glamę z Świekatowa ugodzony został tenże w prawą nogę powyżej kolana, wobec czego odsławiono go do Szpitala Powiatowego w Świeciu.

Oszust dostał się pod klucz

Tczew — Policja aresztowała niejakiego Marja na Koszewskiego lat 27, który usiłował podjąć w tut. Kasie Chorych 100 zł na sfalszowane upoważnienie, wystawione rzekomo przez dentystę Bobowskiego z Pelplina. Koszewski przy ujęciu legitymował się świadectwami pewnych lekarzy bydgoskich jako dentysta - technik. Przy bliższych jednak dochodzeniach ustalono, że Koszewski będąc w Bydgoszczy odwiedzał lekarzy dentystów szukając pracy i przy tej sposobności zdołał wykraść im blankiety firmowe na których wypisywał sobie fałszywe świadectwa podpisując na nich nazwiska lekarzy Koszewski nie raz już miał do czynienia z policją i był przez nią poszukiwany.

Zmniejszenie nakładu gospodarczego

W chwili obecnej stwierdzono ponad wszelką wątpliwość; że kryzys rolniczy zmniejszył znacznie dochody gotówkowe wszystkich gospodarstw rolnych a więc także i gospodarstw włościańskich — W związku z tym włościanie musieli zaciągnąć pasa i mniej wydawać — Na pierwszy ogień poszły oszczędności w zakresie budowy nowych budynków i melioracji; następnie w zakresie kupna maszyn i ręcznych narzędzi rolniczych; rzemieślniczych; mleczarskich; stajennych itp później jeszcze inwentarza domowego i kuchennego oraz bielizny obuwi i odzieży — Ale trwałość kryzysu; brak dochodów; spieniężanie wyprodukowanych artykułów ze stracją; coraz większe kłopoty ze splatami procentów od długów i czynszów dzierżawnych i te wszystkie trudności; z jakimi walczą obecnie gospodarstwo rolne; sprawiły; że oszczędności musiały iść jeszcze dalej i sięgnąć do tych wydatków; które są przeznaczone na podniesienie, względnie chociażby utrzymanie kultury rolnej.

Wiadomo już powszechnie; że gospodarstwa rolne zmniejszają wydatki na nawozy sztuczne; pasze treściwe; nasiona oraz że ograniczają koszty wszelkich upraw — Z dokonanych obliczeń wynika że wydatki gospodarstw; liczących 2 — 50 ha na te ostatnie cele wynosiły w 1926—27 roku na jeden ha ziemi bez lasu 75 złotych 23 groszy — Wiadomo również; że w następnym 1927—28 roku; kiedy to ogólne wpływy gotówkowe wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim o 17,38 procent nakład gospodarczy na 1 ha wyniósł 96 zł 76 groszy; czyli wzrósł aż o 28,62 procent. Po przeprowadzeniu rachunku mnożenia wynika; iż w lepszym dla rolnictwa roku gospodarze; posiadający od 2 — 50 ha ziemi wydali więcej na nakład gospodarczy (bez dokupywania inwentarza) o 307 milj zł.

Z tego faktu; że włościanie przy posiadaniu większych dochodów są skłonni do dużych nakładów w kierunku poprawy kultury rolnej; nie wynika bynajmniej; że będą w złych warunkach czynili

nym drewnianym pługiem i dwoma wygiętymi żelaznymi odkładnicami na których są dwa noże do przecinania korzeni darni. Brzdę daje płaską jak pług Eckerta z rylniką po środku. Dziennie można nim obrobić w dwa konie do 3 ha (na wrzosowiskach) Zalecamy przy pomocy siewu ręcznego lub maszynowego i sadzeniem. Na słabych glebach o podglebiu żwirowatym jakie się tu spotyka siewy nie udają się z powodu przesuszania gleby w okresie wiosennym i letnim dla tego też najlepiej jest stosować sadzenie o ile chodzi o sosnę to 2-letnią świerk 3-letni, brzozę 2-letnią o dobrych też długich i gęstych korzeniach. Siewy stosujemy na pasach równoległych 30 — 50 cm szerokości, po przerabieniu gleby motyką stosować to możemy na nieużytkach o ile mamy pod dostatkiem nasienia. Siew w bruzdy węższe niż pasy przeprowadza się pługiem równoległe obsiewając ręcznie. Te dwa rodzaje siewów zaleca się przy zakładaniu pasów gatunków liściastych, a mianowicie brzozy jesiennej lub sosny wiosennej iglastych jednak siał nie radzę Siew w talerze, stosujemy przy debach również jak i siew pod motykę polegający na tem; że do jamki wykonanej motyką wpuszczamy jedno, dwa nasiona lub więcej zależnie od gleby. Do sadzenia używamy sadzonek z bryłką ziemi lub też z korzeniem bez bryłki. Sadzenie z bryłką jest lepsze lecz droższe, o ile sadzimy z korzeniem bez bryłki powinniśmy dbać ażeby sadzonki były starannie wykopywane ze szkółek, przenieszone na zrab winne być w naczyniach z wodą lub z wilgotnym mchem na dnie i przykryte płótnem dla osłony przed wysychaniem. Sadzonki wykopane na zapas, powinny być niezwłocznie zadołowane w miejscu osłoniętym od słońca przed użyciem powinny być przesortowane, ze słabym korze-

Pobity restaurator

Grudziądz — Do restauracji p. Bauma Ludwika weszło onegdaj dwóch osobników, Zaleski i Pietruszka. Po wypiciu kilka wódek panowie ci bez żadnych powodów pobili właściciela restauracji oraz skradli mu 70 zł — O powyższym wypadku policja sporządziła protokół.

Złodzieje w Magistracie.

Radzyn — Do Magistratu radzyńskiego ub nocy zakradło się dwóch drabów i skradli 4,40 zł oraz niewiele drobnych rzeczy na szkodę wóznego Spółszni złodzieje uciekli w niewiadomym kierunku.

Skutki krzywoprzysięstwa

Toruń — Przed Sądem Okręg na sesji wyjazdowej w Chełmnie między bardzo wielu sprawami odbyła się rozprawa przeciwko Aleksandrowi Hoffmanowi oberżycie z Zabrowa, oskarżonemu krzywoprzysięstwo.

Oskarżony Hoffman występując w pewnej sprawie przed Sądem Powiatowym w Chełmnie w październiku roku zeszłego złożył pod przysięgą fałszywe zeznanie przeciwko Wolnemu, urzędnikowi prokuratury toruńskiej. Pomimo że oskarżony do winy nie przyznał się przewód sądowy udowodnił fałszywość zeznań złożonych pod przysięgą. Wobec tego sąd skazał Hoffmana na 1 rok więzienia oraz na zapłacenie p Wolnemu 1200 zł jako odszkodowania.

specjalne wysiłki w celu nieobniżania kosztów uprawy — Sądzić należy wprost przeciwnie; zwłaszcza wobec tego; że kryzys obecny jest kryzysem nadmiaru i że każdy gospodarz rozumie że własne zbyt wielka ilość artykułów rolnych na rynku powoduje katastrofę. W podobnych warunkach trudno wymagać by gospodarze rolni nie zmniejszyli swych wydatków; związanych z uprawą — Według przybliżonego szacunku wpływy gotówkowe gospodarstw włościańskich w 1929—30 roku wyniosły tylko 3/4 wpływów 1927—28 roku rok 1930—31 zaś nie jest w żadnym razie lepszy od swego poprzednika — Dlatego też należy obawiać się; że włościanstwo polskie cofa się w swej kulturze rolniczej i traci do robek wieloletnich wysiłków — Żyzności ziemi bowiem nie osiąga się szybko; ale przez stosowanie wyrwanych i celowych zabiegów — Natomiast zmniejszyć żyzność gleby łatwo; wystarczy zamiechać stosowania zabiegów; do których przyzwyczailiśmy ziemię; aby rychło zdziczała — W tem właśnie tkwi największe niebezpieczeństwo kryzysu rolnego który nie tylko rujnuje poszczególnych ludzi i poszczególne warsztaty; ale grozi zrujnowaniem kultury rolnej w kraju;

Polski przemysł ludowy

Według dotychczasowych badań na terenie Polski rozwija swoją działalność sto kilkadziesiąt gałęzi przemysłu ludowego; zatrudniających przeważnie w porze zimowej więcej niż 1 milion wywórców na których przypada w roku około 200 milj dni roboczych — Prace te przy ogromnych ilościach surowców; znajdujących się w kraju możnaby jeszcze przy umiejętnej organizacji sprzedaż wielokrotnie spolegować a przez to dostarczyć zatrudnienie i zarobku ludności wiejskiej w porze roku, uniemożliwiającej całkowite wyzyskanie rąk roboczych rodzin włościańskich.

Ilość kinematografów

Według zestawień statystycznych ilość kinematografów na całym świecie wynosi obecnie 62365 z czego 28454 przypadają na Europę a 26731 na Stany Zjednoczone — Kin dźwiękowych istnieje wogóle 19984 z czego 12506 przypada na Stany Zjednoczone

nem lub złotym igliwem (iglaste) odrzucone. Zasadniczo sadzonki powinny mieć korzeń długi i skulpiony i świeży pączek wieszchołkowy. Przy sadzeniu zwracać należy baczną uwagę żeby korzeń nie był podwinięty lub urwany, przy wkładaniu go do jamki gdzie ma być zadołowany. Sadzimy w bruzdy (pasy) i talerze. Przy sadzeniach w bruzdy stosujemy odstęp pomiędzy sadzonkami większy lub mniejszy w zależności od tego czy mamy do czynienia z gatunkami światłozadnymi czy nie. Gęściej sadzimy na glebach jałowych, litych i suchych jakimi są wrzosowiska rzadziej na glebach świeżych i żyznych. Na glebach więc słabych dajemy odstępy dla sosny od 30 — 50 cm, dla dębu czerwonego 3 — 6 cm, na lepszych glebach dla sosny i świerku 5 cm dla dębu 5—75 cm. Brzozę sadzimy na słabszych glebach w odstępach 3—5 cm. Sadzić należy wiosną gatunki iglaste zwłaszcza sosnę pospolitą, wejmutkę; świerk; porą najodpowiedniejszą w tutejszych warunkach jest początek kwietnia do maja. Brzozę należy zasadniczo sadzić na jesieni, gdyż rozwija się wiosną bardzo wcześnie to też z sadzeniem wiosennym brzozy powinniśmy się spieszyć i sadzić ją jak tylko trochę ziemia zagrzeje się tj. w końcu marca i w pierwszych dniach kwietnia. Na glebach suchych i jałowych sadzimy jak najwcześniej aby uzyskać wilgoć zimową. Sosna nie gwarantuje dobrego przyjęcia się o ile rozpoczął się proces rozwoju pędu wierzchołkowego, świerk można przesadzać w 1 i pół — 2 i pół tygodni po tym okresie. Liściaste gatunki można sadzić na 2—3 tygodni przed rozwinięciem liści, drzewka sadzone później z obrzmiałymi pączkami chociaż początkowo przyjmą się i rosną w większości wypadków później gęściej (brzoza, dąb).

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 17. marca 1931 r.

Sprostowanie:

Ogłoszone w Dzienniku Pomorskim z dnia 26 2. 1931 r nr 46 podziękowanie za dary na bezrobotnych przestaje o tyle; że 1 ctr kapusty i 1 i pół ctr grochu ofiarował p Bolesław Landowski a nie jak podano p Jan Landowski a ogłoszone w Dzienniku Pomorskim z dnia 8 3 br nr 55 podziękowanie o tyle; że kwotę 18.50 zł złożyli urzędnicy Sądu Powiatowego a nie jak podano urzędnicy Sądu Okręgowego
(—) Dr Sobierajczyk; burmistrz

Podziękowanie

Na bezrobotnych złożył:
Pracowni: Elektrycy Gazowni i Wod Mieję: 15.75 zł
Robotnicy Miejęscy 17.90 zł
p Dorawa Teodor 4.50 zł

Na magistracką kuchnię ludową złożył p Rink Stanisław 1 ctr fasoli i 100 paczek kawy słodowej
Ofiarodawcom składam niniejszem serdeczne podziękowanie (—) Dr Sobierajczyk; burmistrz

Na Kuchnię Ludową w Chojnicach złożyli

a) Konitzer Bankverein 300 zł
b) pan kupiec Józef Jacyński z Chojnic 25 zł
c) pan kupiec Alfred Szyszka z Chojnic 2 ctr grochu i 30 funtów gryzu

Ofiarodawcom szczerze Bóg zapłać.
Zarząd Kuchni Ludowej.

Dwa przedstawienia teatralne - Pan Naczelnik to ja.

Miejscowe Ognisko Kolejowego Przystosobienia Wojskowego powtórzyło dwukrotnie świetną komedię Perzyńskiego Pan Naczelnik to ja — W sobotę dali kolejowcy bezpłatne przedstawienie dla wojska i rodzin wojskowych 1 Bataljonu Strzelców, bawiąc wypełnioną po brzegi salę szarą bracią wojskową niefrasobliwym humorem

Gerzej z frekwencją publiczności miała się rzecz na przedstawieniu między innymi; z którego czysty zysk przeznaczono na bezrobotnych — Gra aktorów nie pozostawiała już nic do życzenia; nawet tych u których zauważano na premierze pewne usterki — Pieczołowicie traktowano także stronę dekoracyjną (efekty świetlne) oraz kostjomy — Przydługie trochę antrakty — potrzebne zresztą do zmiany scenery — dali pole do popisu orkiestrze kolejowej; która za mistrzowskie odegranie poważnych utworów pod batutą p Drzewickiego zbierała zasłużone oklaski W sumie — kolejowcy przygotowali imprezę; która spotkała się z ogólnym uznaniem zebranej publiczności — Szlachetny gest kolejowców za bezinteresowne wystawienie komedii dla wojska oraz przeznaczenie zysku z przedstawienia międzyinnego spotkał się z należytą oceną u naszego społeczeństwa

Narodowa Organizacja Kobiet

Pierwszy wieczór robót kobiecych rozpocznie się w środę dnia 18 bm o godzinie 8 wieczór przy ulicy Mickiewicza 20 I piętro — Zgłoszone panie upraszają się o punktualne przybycie Zarząd

Dnia 14 i 16 bm zostało w tuł urzędzie stanu cywilnego zgłoszone:

urodzenia: werkmistrz Franciszek Milkowski; córka Helena Cecylja; szewc Franciszek Peplński syn Kazimierz; szofer Marjan Czerkosz z Poznania córka Eugenja;

Zgony: Otylia Nartowska w wieku 3 lat i 7 miesięcy z Chojnic — Władysławek;

Małżeństwa: porucznik w 1 Baonie Strzelców Sykstus Mądry z Wandą Najdowską oboje z Chojnic rolnik Jan Przygocki i Stanisława Kopeć oboje z Chojnic — Władysławek;

Izba Przemysłowo - Handlowa w Grudziądzu

podaje do wiadomości, że podania o zezwolenie na przywóz towarów reglamentowanych w II-gim kwartale 1931 r należy wnosić do Izby Przemysłowo - Handlowej w Grudziądzu względnie Wydziału Morskiego Izby w Gdyni lub Przedstawicielstwa Izby w Toruniu, ul Żeglarska 1, na formularzach które otrzymać można w wyżej podanych miejscach. Podania muszą być wniesione najpóźniej do dnia 8 kwietnia 1931 r.

Do podania należy ewentl dołączyć fakturę względnie proforma fakturę oraz uwierzytelniony odpis świadectwa przemysłowego wykupionego na rok 1931 (o ile odpisu takiego nie dostarczono Izbie w I-szym kwartale) Do podań o przywóz z Austrii musi być dołączona faktura poświadczona przez austriackie Ministerstwo dla Handlu i Komunikacji (Bundesministerium fuer Handel u Verkehr) zaś do podań o przywóz towarów z Czechosłowacji należy dołączyć fakturę poświadczoną przez czesko-słowackie Ministerstwo Przemysłu i Handlu w Pradze lub jego ekspozytury w Bratysławie lub Uzhorowie.

Podanie należy zaopatrzyć w znaczek stempłowy 3 zł, a załączniki (z wyjątkiem kopji podania) po 50 gr Opłatę administracyjną którą zależną jest od wartości przywożonych towarów należy wpłacić do Kasy Izby względnie na konto w P K O Nr 204.415

Podania wniesione po wyżej podanym terminie bezwzględnie nie będą mogły być uwzględnione

Z Izby Przemysłowo - Handlowej w Grudziądzu

Pełnący od dnia 16 marca br objął pełnienie obowiązków Prezesa Izby Przemysłowo - Handlowej stosownie do § 9 Statutu Izby p wiceprezes Izby inż Zbigniew Jagodziński w Grudziądzu

Przytrzymano

Policja przytrzymała wałęsającą się od dłuższego czasu niejaka Irgens Gertrudę bez stałego miejsca zamieszkania — Przytrzymana jest do tego stopnia chorowita że ledwie mogła utrzymać się na nogach — Irgens zostanie poddana badaniu lekarskiemu i odstawiona do specjalnej lecznicy przeznaczonej do tego rodzaju chorób.

Jakie renty otrzymają inwalidzi w dniu 1 kwietnia

Na podstawie rozporządzenia ministra skarbu wszystkie izby skarbowe wypłacą w dniu 1 kwietnia br inwalidom wojennym ich rodzinom; oraz sierotom i wdowom po poległych renty wraz z dodatkiem i zasiłkiem dla inwalidów ciężko poszkodowanych według nowej tabeli rent:

Ostatecznie renty dla inwalidów i rodzin po poległych zostały na bieżący rok budżetowy ustalone w następującej skali:

Inwalidzi wojenni 1-ej kategorii; którzy utracili zdolność do pracy w 15 proc otrzymywać będą rentę wraz z dodatkiem w wysokości od 21 zł do 34,50 zł w zależności od stanu rodzinnego; inwalidzi 2-giej kategorii (16 do 24 proc niezdolności do pracy 28 do 46 zł; 3-ciej kategorii (25 do 44 proc) — 42 do 69 zł; 4-tej kategorii (35 do 44 proc) 56 do 92 zł; 5-ej kategorii (45 do 54 proc) od 80 do 125; 6-tej kategorii (55 do 64 proc) — 96 do 150,10 zł; 7-ej kategorii (65 do 74 proc) od 121 zł do 184 zł; 8-ej kategorii (75 do 84 proc) od 137 do 200 zł; 9-tej kategorii (85 do 94 proc) od 176 do 267 zł; oraz inwalidzi wojenni 10-tej kategorii (utrata zdolności do pracy w wysokości 95 do 100 proc od 215 do 305 złotych

Do zaopatrzenia inwalidów ciężko poszkodowanych to jest tych; którzy utracili zdolność do pracy wyżej 45 procent; wliczony jest również specjalny zasiłek dla ciężko poszkodowanych:

Wdowy po inwalidach zdolne do pracy otrzymywać będą rentę miesięczną w wysokości 42 zł; wdowy niezdolne do pracy w wysokości 70 zł; sieroty po inwalidach przy matce 28 zł; sieroty zupełne — 42 zł; ojciec lub matka zmarłego inwalidy u którego byli na utrzymaniu — 28 zł; rodzice oboje — 42 zł

Pierwszy turniej Ping — Pong między Czernskiem a Chojnicami

W niedzielę o godzinie 2 po południu na sali Biblioteki odbył się pierwszy w Czernsku turniej Ping - Pong między drużynami SMP Czernsk i SMP Chojnice — Bardzo interesującym rozgrywkom przyglądał się liczni obecni — Rozegrano pięć partyj W wyniku zwyciężyła drużyna SMP Czernsk w stosunku 4 do 1 — Sędziował prezes SMP Czernsk drh Pacek. Należy zaznaczyć iż drużyna czerska w swym składzie rozporządzała materiałem z gimnazjum chojnickiego, znanym ze swych występów: W składzie drużyny czerskiej grał reprezentacyjny gracz Gromu p Ostrowski.

„Wielkanoc i wiosna“ na fali radiowej

Dnia 26 III o godz 14.10 Kierowniczka Wydziału Kobięcego Polskiego Radja p Marja Ankiewiczowa stanęła przed mikrofonem radiostacji Warszawskiej, aby w wiecznie żywym i interesującym feljtonie pt „Wielkanoc i wiosna“ odświeżyć w pamięci swych słuchaczy tradycje i obyczaje świąteczne, udzielając im jednocześnie wielu cennych i kompetentnych rad z dziedziny mody wiosennej Rzecz prosta, że p Marja Ankiewiczowa i tym razem jak zawsze zastępuje treść swego feljtonu do dzisiejszych przysłówionych „ciężkich czasów“ po uczajac swę audytorjum kobiece o tem, jak najsmutniejszym i najtańszym sposobem „robić dobrą minę przy kiepskiej grze“ ubierając się pięknie i modnie bez wydawania na stroje sum, na których nas nie stać

Samopas czy społem.

Życie gospodarza na wsi oddawna utraciło swą prostotę, polegającą na tem, że znajdował on pokrycie niemal swych wszystkich potrzeb w ramach własnego gospodarstwa i że dlatego nie pozostało mu prawie nic na sprzedaż. Obecnie włościanin dużo sprzedaje i dużo kupuje Dlatego też musi się on orjentować co, kiedy i w jakich warunkach warto sprzedać, co samemu spożyć co przerobić na produkty hodowli a także gdzie taniej i dobrze kupić. W związku z tem pozostaje zagadnienie co uprawiać i co hodować W każdym dziale gospodarki rolnej powstają codziennie dziesiątki kwestyj, które wymagają nie tylko znajomości uprawy, ale również zagadnień gospodarczych. Chodząc samopas, narażamy się na popełnianie licznych błędów których można uniknąć, korzystając z pomocy towarzystw i kółek rolniczych, związków hodowlanych, spółdzielni kas spółdzielczych i innych podobnych instytucyj, które pracują nad planowem zorganizowaniem wsi.

Doświadczenia narodów obcych uczą, że takie właśnie organizacje stworzyły bogactwo i potęgę drobnego rolnika, umożliwiając mu korzystanie z badań naukowych i ze zbiorowego wysiłku. Wydatki związane z należeniem do życia organizacyjnego, są niewielkie: składki; książki; gazety i trochę opłat za listy.

Niestety jesteśmy jeszcze bardzo słabo zorganizowani, okazuje się bowiem że na te cele wydaje rocznie około 40 milionów zł, gdy na tytuł alkoholole i przekąski poza domem około 250 milionów

Zestawienie tych dwóch cyfr jest aż nadto wymowne i wskazuje iż jeszcze wielu wysiłków należy dołożyć, by oświata rolnicza stała się chlebem codziennym dla każdego mieszkańca wsi.

W sprawie składki do Komitetu Fl N.

Zawiadamiam prowincjonalne Koła Floty Narodowej; że we wszystkich sprawach dotyczących Floty Narodowej należy się zwracać do sekretarza Powiatowego Komitetu Floty Narodowej w Chojnicach — Potrzebne formularze broszury i legitymacje członkowskie wydaje sekretarz P K Fl N Chojnice Starostwo Powiatowe — Składki na rzecz Komitetu Floty Narodowej należy przysyłać do Powiatowej Kasy Oszczędności w Chojnicach konto P K O 203 — 419 zaznaczając na czekach że wpłacono na rzecz powiatowego Komitetu Floty Narodowej w Chojnicach — Wypełnione formularze protokołów organizacyjnych i wypełnioną listę składki członkowskich wraz z pokwitowaniem przekazanych pieniędzy na P K O 203 — 419 proszę przysyłać do sekretarza P K Fl N w Chojnicach — Legitymacje członkowskie po wykonaniu powyższych formalności będą niezwłocznie członkom przez sekretarza wysłane do Kół Prowincjonalnych — W niedługim czasie sprawdzone będą filmy morskie z którymi sekretarz koła odbędzie objazd kół prowincjonalnych z odpowiednimi odczytami Roman Pęski
Sekretarz Powiat Komit Fl Narod.

W czwartym dniu ciągnięcia 22 Polskiej Loterii Państwowej wygrane padły na numery następujące:

Zł 75000 na numer 11051.
Zł 10000 na numery: 26054; 169898; 196258
Zł 5000 na numery: 17132; 81966; 107113;
148090; 160169;
Zł 3000 na numery: 23193; 53601; 88571; 147174;
188458; 188874
Zł 2000 na numery: 1769; 15208; 19050; 31766;
32507; 83995; 50700; 77497; 84626; 116763; 129685;
149976; 154986; 158572; 162371; 198538; 199808;
204298;
Zł 1000 na numery: 1315; 2418; 2714; 6028; 26697
41559; 43673; 43698; 50181; 50866; 55532; 55562;
58476; 68524; 96838; 115974; 125140; 135054; 139558
141832; 147128; 147407; 149391; 149457; 150733;
150937; 153080; 154568; 157112; 157980; 158292;
165626; 175200; 178119; 179840; 191165; 191828;
194204; 200103; 203336;

Piąty dzień ciągnięcia:

15000 zł na numer 8677
Po 10000 zł na nr: 13304; 43636; 43746 114662;
Po 5000 zł na nr: 2834; 11460; 122987;
Po 3000 zł na nr: 8066; 40227; 91866; 100425;
110866; 113358, 149073;
Po 2000 zł na nr: 15291; 56516; 69908; 81850;
84039; 95748; 111245; 115385; 136489 147265; 158660
176718; 178214; 197880; 207513;
Po 1000 zł na nr: 806; 2592; 5815; 13083; 14060;
26566; 44406; 52665; 55796; 61419; 61849; 62640;
65160; 70486; 82745; 90835; 98107; 104787; 110785;
114000 128685 131938 139192 146007 163082 163464
170631 171202 177936 192019 195255 200021 201379
202480 203701;

Dzisiaj w Kinie Nowości podwójny program

I) Przebój sezonu! Dziewczę z Dalekiej Północy (Sprzedana narzeczona) — Wstrząsający dramat z życia ludzi; trawionych żądzą złotą i rozkoszy — W rolach głównych: Renee Andree znana z Wielkiej Parady i Miłości Kozaka oraz męski Conrad Nagel — Niebawem koncert gry aktorskiej — Piękne krajobrazy z Alaski — Rozprawa miłości i krwi!

II) Królowa Włóczgów — Wspaniały film salo nowy; pełen omyłek, werwy i temperamentu W roli głównej: Betty Balfour nieokielzany urwis, a przystępnym słodkie dziewczę — Nierówna walka — Roman przy dzwonekach — Królowa na przypadku — Eksmitowany lokator — Uzurpator i spiskowiec — Ceny zwykłe — Początek o godzinie 8.15 —

Powiat

Pożar.

Karsin; powiat chojnicki — Dnia 15 bm w godzinach popołudniowych wybuchł pożar w nieruchomości rolnika Knittera Anastazego zamieszkałego w Karsinie; powiat chojnicki Pastwą płomieni padł chlew i dwie świnie — Szkoda jest poważna tembar dziej że Knitter nie jest ubezpieczonym — Przyczynę pożaru prawdopodobnie stanowi iskra z komina domu mieszkalnego;

Wesoły kącik

— Żona pańska opowiada; że jedzie tego roku na Rywiere — Czy pan się temu nie sprzeciwia?
— Dlaczego? Niechże spokojnie opowiada

Narzeczona opowiada; że jej Staś zmienił się po zaręczynach nie do poznania — Dawniej dużo wydawał niepotrzebnie teraz nie wydaje na rzeczy niepotrzebne ani grosza i wogóle ma bardzo dobre zamiary — Tak tak — rzeczy wujek — droga do piękła wybrukowana jest dobrymi chęciami;

— Dlaczego bił pan dalej; mimo; że już wybił mu pan był jeden ząb?

— Dlatego; że wypluł go z taką pogardą;

Jak żyje Trocki na wyspie Principo?

Niedawny pożar willi Trockiego na wyspie Principo niedaleko Konstantynopola, zwrócił znowu uwagę na los byłego najbliższego współpracownika Lenina, który, popadłszy w niełaskę Stalina zmuszony był udać się na wygnanie.

Stalin nie zadowolili się tem że wysłał Trockiego ku rosyjsko - chińskiej granicy do zapadłej wioski Alma Ata, oddalonej od Moskwy o 4000 kilometrów a 250 klm od najbliższej stacji kolejowej. Ani tam bowiem Trocki nie próżnował, lecz nieustannie walczył piórem przeciwko rządowi Stalina. W przeciągu kilku miesięcy swego pobytu w Alma Ata wysłał około 800 listów treści politycznej, 500 telegramów sam zaś otrzymał 100 listów i 700 telegramów. Działalność Trockiego nie podobała się rządowi moskiewskiemu, który zdecydował wydalenie Trockiego z granic Rosji sowieckiej.

Dokąd miał się udać wygnaniec? Anglja, Niemcy; Francja i inne państwa odmówiły mu gościnności. Udał się więc do Turcji z którą Rosja sowiewska żyje w bardzo przyjaznych stosunkach. Po przyjeździe do Turcji zamieszkał Trocki na stałe na wyspie „Principo“ która swym klimatem i bujną roślinnością przypomina Capri. Dlaczego właśnie wybrał Trocki ową wyspę? Prawdopodobnie, przywiodła mu ona na pamięć konferencję pokojową w Paryżu w roku 1919, dokąd nie chcieli się udać jako do „burżuazyjnego miasta“ delegaci sowieccy, a przedewszystkiem Trocki, ówczesny

prezydent Stanów Zjednoczonych Wilson zaproponował wówczas aby konferencja odbywała się na wyspie „Principo“ na morzu Marmara, przypuszczając, że czarująca natura tej wyspy zmniejszy serca zatwardziałył uczestników konferencji pokojowej.

Obecnie żyje tu Trocki spokojnie wraz z żoną i dziećmi. Zamieszkuje jedną z najpiękniejszych willi na wyspie dawną siedzibę Izeta Paszy. Otrzymuje regularnie gazety, listy i telegramy. Pisze sam lub dyktuje swemu sekretarzowi swoje pamiętniki. Dziesięć miesięcy pracował nad dziełem „Historja rosyjskiej rewolucji“ które miało wyjść równocześnie w 20 językach. Pewne amerykańskie wydawnictwo zaoferowało mu za wydanie dzieła tego milion dolarów. Ze światem utrzymuje stosunki jedynie za pośrednictwem listów. Nie przyjmuje nikogo — Kiedyś chcieli z nim rozmawiać dwaj Armeńczycy — Nie przyjęto ich, ale oni byli niezrzeszeni. Trocki doniósł o tem policji tureckiej, która obu aresztowała. W czasie spacerów po wyspie i przy wyjeździe na morze towarzyszy mu zawsze policjant turecki. Nie dlatego, aby uniemożliwić mu ucieczkę z wyspy, ale aby uchronić jego osobę przed ewentualnem niebezpieczeństwem.

Życie sowieckiego wygnanica jest o wiele przyjemniejsze aniżeli los wygnanców bizantyńskich, którzy z Konstantynopola wysłano na tę wyspę. Byli tam na wygnaniu członkowie rodu panującego, których zmuszono do noszenia sutanny zakonnej i odcięto ich od życia politycznego. Niekiedy przywieziono na wyspę więźniów straszliwie okaleczonych i pozbawionych wzroku. Na wyspie „Principo“ żyły trzy cesarzowe bizantyńskie: Irena, współczes-

na Karola Wielkiego, Eufrozyna żona cesarza Michała II, i cesarzowa Zoe która przeżyła trzech mężów, żądna ucieki i przepychu aż do późnego wieku

RUCH W TOWARZYSTWACH

Tow Gimn Sokół — Dziś we wtorek o godzinie 8 wieczorem ćwiczenia oddziału męskiego w hali przy konwiktach — Przybycie wszystkich druhow konieczni! — Czolem!

Lutnia — Dziś w wtorek lekcja śpiewu dla kompletnej chóru o godzinie 20 w szkole — Dyrygent

Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca Chojnice — We wtorek dnia 17 bm o godzinie 18 odbędzie się w mieszkaniu komendanta (Dworcowa 44) Rada Hufca — Obecność wszystkich drh drużynowych konieczna — Czujaj! — Kom. Hufca

Baczność Powstańcy i Wojacy Chojnice — Zebranie nadzwyczajne Tow Powst i Wojaków odbędzie się w środę dnia 18 bm o godzinie 20,30 w salce p Seydy — Wszyscy druhowie winni się stawić — Wolność! — Zarząd

Klub Tennisowy w Chojnicach — We wtorek dnia 17 II odbędzie się o godz 20 w lokalu p Wegenki (hotel Priebe) walne roczne zebranie, na które Szan członkowie zaprasza — Zarząd

Walne zebranie członków Banku Ludowego odbędzie się w środę dnia 21 bm o godz 6 po południu w sali hotelu Engla

Bractwo Strzeleckie — Chojnice — Walne zebranie odbędzie się w czwartek dnia 19 bm o godz 7 wieczorem w Strzelnicy — Uprasza się o liczne przybycie — Zarząd

Przetarg przymusowy

W środę, dnia 18. III. 31 r. o godz. 10-tej sprzedam w Chojnicach najwięcej dającym za gotówkę: 1 radio „Telefunken“ (kompletne)

Zbiórka licytantów w moim biurze.

Szeleziński
komornik sądowy 56

Licytacja przymusowa

W środę dn. 18 bm. o godz. 11. sprzedam w lokalu licyt. ul. Człuchowska 29. najwięcej dającym za gotówkę:

1 kanapę, 100 puszek jarzyny, 2 zapale żyta.

Winkowski 2326
Kom. sąd. Chojnice.

Licytacja przymusowa

W piątek 20 bm. sprzedam najwięcej dającemu za gotówkę:

w Lubni przed sołectwem o godz. 8-mej

1 biurko, 1 bufet, 1 kredens, 1 kanapę, 1 dywan, 2 jałowki, 1 młóckarnię, 1 manez, 1 bryczkę,

w Brusach w lokalu p A. Kiedrowskiego o godz 13 tej 10 cbm. desek 25 mm.

Winkowski
Kom. sąd. Chojnice
Kom. sąd. Chojnice 2761

Obelgę

rzuconą na panią **Antelę Wiśniewską** z Chojnic ul. Koszarowa nr.2 niniejszem odwołuję i z ubolewaniem przepraszam Chojnice, dnia 17. III. 31 r.

Deręgowska,
ul. Konopnicka nr. 15

KINO NOWOŚCI

We wtorek 17 bm. o godz. 8.15

Wielki podwójny program! 20 akt I.

Dziewczę z dalekiej północy

(Sprzedana narzeczona)

Wstrząsający dramat z życia ludzi, trawionych żądzą złota i rozkoszy

W rolach głównych:

Renee Adoree

znana z „Wielkiej Parady“ i „Miłość Kozaka“ oraz męski **Conrad Nagel.**

Niebywały koncert gry aktorskiej! Przepiękne krajobrazy z Alaski. Rozprawa miłości i krwi!

II.

Królowa włóczęgów

Wspaniały film salonowy, pełen omyłek, werwy i temperamentu W roli głównej

Betty Balfour

nieokielżany urwis, a przytem słodkie dziewczę. Romans przy dzwonekach. Królowa z przypadku. Eksmitowany lokator. Uzurpator i spiskowiec.

Ceny zwykłe! Ceny zwykłe!

Od środy:

Kobieta która Cię nigdy nie zapomni

z Iwanem Petrowicz i Lil Degover.

Jakanie

oraz wszelkie inne zbrocenia mowy radykalnie u s u w a

Zakł. Lecznicy dla jakałów

S. Zylkiewicza, Warszawa, Chłodna 22
Prospekty kancelarja wysyła bezpłatnie.

Mydła toaletowe

Nadzwyczaj wielki wybór. Wyroby znanych pierwszorzędnych fabryk tak krajowych jak i zagranicznych. W użyciu oszczędne i udelikatniające cerę po najniższych cenach poleca

BRACIA HUBERT

właśc. Juljan Hubert

Drogerja — Perfumerja
CHOJNICE (Pom.) Gdańska 18
Rok zał. 1894 Telefon 219.

Proszę zwrócić uwagę na okna wystwne.

Nauka Buchalteryjna

wraz stenografją, korespondencją, arytmetyką, prawo wekslowe, języka niemieck ewentualnie pisanie na maszynie etc. rozpocznie się z dniem 1 kwietnia br. Prospekta oglądać można w Adm. Dz. Pom. oraz tamże uiszcza się wpisowego w wysokości 2.— zł Zgłoszenia piśmienne przyjmuje tylko do 25. marca br. b. nauczyciel Szkoły Handlowej i ter. nauczyciel Szkoły Zawodowo Kup. w Grudziądzu pod adres. Zb. Br. Pałędzki Grudziądz Mało-Groblowa 11. Biuro Buchalteryjne.

Hotel Centralny

Dziś wieczorem flaki

z pulpetami.

Smaczne obady przyrządzone na czystym maśle w abonamencie 1.20 zł.

Urzędnicy zaprasza **Skwierawski.**

Zł. 5000

pożyczki

udzielę za otrzymaniem posady Of. pod nr. 607 do eksp. Dzien. Pom.

Ogłaszajcie
w Dzien. Pomorskim.

Przetarg przymusowy

W środę dnia 18. 3. 31. o godz 12-tej sprzedam w Chojnicach na sali p. Jazdzewskiego najwięcej dającemu za gotówkę: materiały na płaszcze na ubrania i płaszcze.

Ponadto przy ul. Dworcowej nr. 58 o godz. 13 tej ca 300 ctr. żyta.

W. Kowalski
komornik sądowy
Chojnice. 3351

Pianino

czarne zagraniczne,

prawie nowe, tanio na sprzedaż

Gdzie wskaże eksp. Dz. Pom.

Doświadczona

kucharka

z dobrimi świadectwami, zaraz lub od 1. IV. potrzebna.

Gdzie wskaże eksp. Dz. Pom.

Uczennica

do kuchni hotelowej potrzebna zaraz

Hotel Centralny
Skwierawska.

Plecaki

poleca oraz

walizki

Księgarnia
Dzien. Pomorskiego.

Nadszedł długo oczekiwany transport NACZYŃ GLINIANYCH znanej marki „Bunzlauer“

Mimo że towar jest znacznie lepszej jakości niż w poprzednich transportach, ceny nie podwyższono.

Proszę zwrócić mój interes i przy tej sposobności przekonać się o korzystnem kupnie, porcelany, szkła, naczyń kuchen., lamp, nożów, widelców itd.

Ludwig Rasch

Chojnice